

راوبـچوونی هونهرمه نـدانـی کوردستانـی باکوور و رـژهـات و باشوور لهـسەر دووهـمین خوولی فـیستیفاـی شـانـی کەرکووک

ئا - کامهران حاجی ئەلیاس

حکومه تی هەرێمی کوردستان بەرێوه بەرایه تی گشتی رێشگیری و هونهری
سلێمانی ، بەرێوه بەرایه تی رێشگیری و هونهری کەرکووک بە هاوکاری
دهزگای فیستیفاـی شـانـی کەرکووک ، له شاری کەرکووک دووهـمین
فیستیفاـی شـانـی کەرکووک خوولی هونهرمه ند (عهلی کهریم) بـ ماوه
شهـش رـژله 25 تا 2021-12-30 ساز کرد، له کـتایی فـیستیفاـی خـهـات
بهـسەر سهـرکهـوتووان دا بهـش کرا .

فیستیفاـهـکه بهـبهـشـداری 14 گروپی شـانـی له هەر پارچهی کوردستان
له شاری کەرکووک بەرێوه چووه ، ئەمهـش دووپا تکردهـوی کوردستانـی
بوونی شاری کەرکووکـی سهـلماندهـوه زیاتر 300 هونهرمه ندی شـانـکار له
هەرچوار پارچهـکانی کوردستان وهـکو میوان بانگـهـشتی فـیستیفاـهـکه
کرا بوون .

له فـیستیفاـهـکهـدا 14 شـانـگهـری نمایش کرا دوانزه نمایش چوونه
نـوێـشـبـکـ فـیستیفاـهـکه، له کـتاییدا، لهـلایهـن لیژنهـی دادوهـری
کهـپـکـ ها تبوون له هونهرمه ندان (قوتبهـدین سادقی ، حهـیدهـر مونهـعـسەر
، گهـزیهـ عومهـر ، عهـبدولـهـزاق محمهـد) خـهـات بهـسەر باشتـرینهـکان
دا بهـش کرا که بهـم شـوێـهـی خوارهـوه بوو :

خـهـاتی باشتـرین ئەکتهـری کوـ سـ هونهرمه ند کاندید کرا بوون، که
بریتی بوون له (عهلی نامیق ، یاوز ئاکـز، محمهـد موسا) له
ئهـنجامدا هونهرمه ند (یاوز ئاکـز) له شـانـگهـری تهـرتوف خـهـاتـهـکهـی
به دهـست هـنا .

بـخـهـاتی باشتـرین ئەکتهـر کـچ سـ ئەکتهـری کاندید کرا بوون بریتی
بوون له (چاوآن خهـلیل، فرمـسـکـ زینهـل، شاهپهـری ئەلفان) هونهرمه ند
چاوآن خهـلیل خـهـاتـهـکهـب بهـدهـست هـنا .

خـهـاتی باشتـرین سینـهـگرافیا سـ هونهرمه ند کاندید کرا بوون که بریتی
بوون له (بارزان مدحهـت ، شیراز عـزیز ، روگهـش کرک) خـهـاتـی باشتـرین
سینـهـگرافیا درا به هونهرمه ند روگهـش کرک .

خـهـاتی باشتـرین بهـرهـم سـ دهـرهـنـهـر کاندید کرا بوون که بریتی بوون

لهههریهك له شانێ گهری ("روگهش كرك، عومهر شاهین ، جههاد ئیكنجی" ، مههدی حهسن، روكنه دین گون) له كێتایی دا ده رهه نه ر (وكنه تین گێن (خه ئا ته كه ی به ده ست هه نا .

وه كو ما ئه پهری كوردستان تیغی له فیستیفا ه كه ئاماده بوون به باشمان زانی راوبه چوونی چه ند هونه ر مه ندك له سه ر فیستیفا ه كه وه ربگرین له ره دا ده یان خه ی نه روو:

سه ره تا سه ر كی فیستیفا ی شانێ كهركووك خوولی دووهم شكێ عومهر له سه ر كی فیستیفا ووتی " ئه مه دوای ته وای بوونی خوولی یه كه می فیستیفا ی شانێ كهركووك له سا ی 2019 خه ش به ختانه سازكرا له گه لیژنه ی با ئای فیستفا دانیشتن كه ئه و فیستیفا ه به رده وامی پێده ی نه یه كێك له راسپه رده كانی لیژنه ی هه سه نگان دین خوولی یه كه می فیستیفا ه ئه وه بوو كه شانێ كارانی كهركووك له ئه ستادا ئه نجام دانی فیستفا كی نه و ده و ته ی كار كی قورسه ، به ئام ده توانن فیستیفا كی نه ته وه یی كوردی سازبده ن خه ش به ختانه توانیمان ئه و بێ یاره بده ی نه فیستیفا ه كه مان بكه ی نه فیستفا كی نه ته وه یی له هه ر چوار پارچه ی كوردستان، دوای ئه وه 25 نمایشمان بێ لیژنه ی بینن نه ردرای لیژنه كه بێ یاری دا 14 نمایش وه ربگرین 12 نمایش بێ پشبرك و 2 نمایش له په راوێزی فیستیفا ه كه نمایش کران ، فیستیفا ه شێش رێژی خایاند به ئاماده بوونی زیاتر له 300 شانێ کاری ده وه ی شاری كهركووك له گه بینه رو شانێ كارانی كهركووك هه روه ها ئه مه توانیمان له پا نمایشه كان كێك و سیمنا ر بێ شانێ گه رییه كان ئه نجام بده ی نه له هه مان كاتدا رێژنامه یه كی رێژنه ی فیستیفا مان هه بوو رێژانه به شێوازی كورمانجی و سه رانی له پا زمانی عه ربی ده رده چوو كاروچالاکیانی فیستیفا و وتار بێ چوونی هونه ر مه ندانی بێ و ده كرده وه هه روه ها ئه مه سه ركێش پیمان بێ فره خوازانی شانێ هه بوو كه له شاره كانی سه لمانی و هه ولێر و ده ك راهه نه ره كانمان بانگێشت كرد بوون به شێوه یه كی گشتی ئه مه هه ومان داوه هونه ر مه ندان بخینه نه و كه شێكی هونه ری بێ ئه وه ی له ماوه ی ئه و شێش رێژه یه زیاتر ئه زموونی یه كتری بینن خه ش به ختانه ئه و فیدباكه ی رێژنی فیستیفا مان بێ گه ئا وه ته وه كه فیستیفا ه كه سوودكی باشی هه بووه ، چه ندین بیروا له نه ون هونه ر مه ندان ئا وگێر كراون .

هونه ر مه ند به رفین ئاماك تار له كوردستانی باشوور ئه ندامی تیپی شانێ ئامه د، به م شێوه یه باس له نمایشه كان و فیستیفا ی كهركووك ده كات " فیستیفا ه كه به شێوه یه كی گشتی زێر باش ده بینم، به ئام به هێی ئه وه ی له زمانی كوردی به باشی حا ی نه ده بووم بێ یه له چه مه كی شانێ گه رییه كان حا ی نه ده بووم، به ئام ئه وه ی زێر دێخشی كردم له م فیستیفا ه دا ناسینی كێمه له شانێ كار و مامه ستای شانێ كورد

بوو. من سی سا له له بواری شان کار ده کم به ام ماخابن له تورکیا قسه کردن به زمانی کوردی قه ده غه به به یه ناچار بووین ز بهی شان گارییه کان به زمانی تورکی پ شکش بکهین هه ند ک جاریش به نه نی شان گه ریه کانمان به زمانی کوردی نمایش کردوه دووباره مخابن من له دیالکتی زمانی باشوو و ره ره ات ت نه گه یستم. سه بارهت به ره ره کهی من له شان گه ری "تهرتوف" ره ره ی خ زانی پاشام ده بینی که کاره کته ره کی پ زتیف بوو هیودارم ره ره کهم به سه رکه تووی نه نجام داب ت".

هونه رمه ند فهریدونی حامیدی له ره ره ره اتی کوردستان له شاری سنه به ره ره به ری هه قه ده هه مینی خوولی شان ی سه قر بهم ش وه یه باس له فیستقا که ده کات " وه ک خه ون ک ، وه ک خوولیا یه ک هه میشه ئه مهی شان کاری کورد ئاواتمان نه وه بووه که بتوانین هونه رمه ندانی هه رچوار پارچه ی کوردستان ، له شو ئن ک ک ببینه وه ، به وه ی کاره کانی یه کتر ببینین، سوپاس که شان کارانی که رکوک ئه م هه وه یان داوه ، که نه مه دوومین خوولی شان ی که رکوک وه ، به ام به داخه وه نه وشته ی من چاوه وانیم ده کرد نه م بینی ، له وانیه هه ره کاری ز ره ره به ت به ه ی نه وه ی په یوه ندیه کی توندوت ره ی شان کاران له نه وان هونه رمه ندانی هه رچوار پارچه نه به ت پ و یسته ئه مه مانان ت ره کی په یوه ندیمان هه به ت به نه وه ی ئاگامان له یه کتری به ت ، من لهو باب به ته وه ره خنم له فیستقا هه یه ، نه گه ر دووکار له ره ره ره ات یان له باشوور یان له هه ر شو ئن کی تر به فیستقا بانگ شت کراون له وانیه ئیشی باشتیش هه به ت به یه ده به فیستقا دوور به ت له هاوریه تی و په یوه ندی تاکه که سی له سه ر ئاستی کوال ته ده زگا کان به ت واته ده زگایه که نمایشه کان ده ست نیشان بکات به نه وه ی کاره ی باش ده ست نیشان بکات به فیستقا چونکه به داخه وه له یه ک دوو ره ری فیستقا له ئاستی خواره وه بوو ، به یه نه گه ر به ت فیستقا به سا مانی داهاتوو به رده وام به ت ، ده به ت کاره کان به پسپه ری بکرت که ئاواتی گشتمان به ام ده به ئه مه دانیشین ل ک ک ببینه وه بکهین به نه وه ی بزانیین گروپه باشه کان به نه هاتوون ئایا گرفت له نه مه یه یان نه وان ک شه یان هه یه له گه فیستقا یان له گه تاکه که س، چونکه من هه ست ده کم ئاستی شان ی کوردی له ونمایشه نی تائ ستا بینیومانن به رزتره من کاری باشترم بینیه نه وان کاری نه مه یان بینوه به یه ده به ک ببینه وه و گفت گ بکهین به نه وه ی به بینی شان ییه کان ماندوییمان به حه س ته وه وچ ژ وه ربگرین ، نه وه ک ئاخ هه بک شین به ین بریا و نه بوایه بریا باشتر بوایه چونکه نه مه ناخ شه نه مه که هاتوون سه ردانی که رکوک د ی کوردستان بکهین به نه وه ی له گه هونه رمه ندانی تری پارچه کانی کوردستان ئاشنا ببین نه مش هه نگاو کی به رزه له هه مان کاتدا

دهسكه و ته چونكه ئه مه كات كده بینه وه جیا له شان باسی زه شتی
تیش ده كه ین هیودارین بسانانی داهاتوو کاری جوانترو باشت
هه بژرین".

هونه رمه ند خاتوو جوان سه عید بهم شه وهیه به چوونه کانی خای له مهر
فستیقا هه كه خسته روو" فستیقا هه كه له سه ر ئاستی هه رچوار پارچه ی
کوردستانه ، تا ادهیه كه سه رکه و تووه ، بگمان که مووکوای له هه موو
فستیقا هه كه دا ده بته له م فستیقا هه دا نمایشی جوانمان بینی ،
هه بوو ئاستی زه ر باشی هه بوو له هه مان کات دا هه بوو ئاستی مام
ناوه ند بوو ، له گه ئه وه شدا شان گه ری هه بوو هی ئه وه نه بوو بته
ناو فستیقا .. من وه كه به شدار بووه یه کی فستیقا هه كه كه شهی هه و
كه شهی کاره با مان هه بوو به نموونه ئه مه هیج کاتمان نه بوو به
ئه وه ی پرته له سه ر رووناکی و موزیک بکه ین، چونکه ئه مانه به شه کی
گرنگ به کارئه کته ره که هیودارم به سانی ئاینده ئه گه ر فستیقا هه که
له وه رزی زستان ئه نجام درا ژمه ی نان خواردن بته دوو ژمه ی نان
خواردن چونکه خواردن کات کی زه ری له ئه مه ده برد ، ئه و کاته ی به نان
خواردن ته رخان ده کرته بدرته به سیمناره کان زه ر باشت
ئه مه پشنیاری منه دووباره ده ست خشی له ر خکه رانی فستیقا
ده که م".

هونه رمه ند د. هاوو زه نگه نه که له ده ره وه ی واته بات بانگ شتی فستیقا هه که
کرا بوو ووتی" سه ره تا زه ر سوپاستان ده که م به ئه و ده ر فه ته به ئاستی
ئه و فستیقا هه ربه کی زه ر گرنگی هه یه سازادانی ئه و فستیقا هه له
شاری که رکووک تایبه ت مه ندیه کی گه وه و مه زنی هه یه ئه م
تایبه تمه ندیه له سه رووی هه موو توه نه کانی ترن ، مه به ستم له هه موو
ئه و توانایانه ی له م ژوو ئه و شاره دا هه یه ئه م فستیقا هه گه ورتره
به ؟ له بهر ئه وه ی ئه م به که ، مه یدانی سه کی شان ، ناو هه ی فستیقا
ناو شاری که رکووک بوو ته به نمایش به بوو ته نمایش؟ له بهر ئه وه ی
کات ئه مه ئه و شان کارانه له هه ی شان یه که وه ده گوازر نه وه به
هه یه کی تر سه رنجی هه موو خه كه رائه که شته ئه م سه رنج را که شانه
ده بته هه ی پرسیار کردن له لایه ن خه که وه ده پرسن ئه وه چیه ؟ ده یه
ئه وه فستیقا ی شان یه که واته له م شکی مرته که کان شته دته
کایه وه که شان یه باشه ده ین فستیقا ی شان یی کو؟ ده و ترته
فستیقا ی شان ی هه رچوار پارچه ی کوردستان که واته ئه مه خا که
ده چته سه ر هه موو ئه و زاکی ره ی له م شکی منایه وه كه خه که کی
که رکووکی که له باو باپیرانه وه هه موو ئاواتمان ئه وه بوو که
که رکووک به شه که له چوار پارچه ی کوردستان ، وه چوار پارچه ی کوردستانیش
به شه که له که رکووک ، واته ته واکه ری ئه و په یوه ندیه هزریه
، که ئه ستا شان ده یکات که هیج ده سه بات ته نه یتوانیوه بیکات ، وه

ئەم ۋەقە ئۇ ھىوايە ئۇ خەونەى باوبا پىرانمان كەھەموو كارەسات و
رۋىگارانىيان پۈۋە چۈشتۈۋە ، ئەم ۋەقە شۇنى تۈانى ئۇ سەكۋە يە بىكات بە
سەكۋە يەكى تىرى واتە سەكۋە يەك نىيە تەنبا ئەكتەر ۋە كار بىكات نەخەر ،
بەكۋە سەكۋە يەك كار دەكار دەكات ، ھەكە كار دەكات ، دەرەۋە كار
دەكات ، نەمايشەكان كار دەكەن ھەموو مەكەكان كار دەكەن بەيەك ھىوا
و بەيەك ئامانچ ئەم يەك ھىواو ئامانچە دەچەتە ھىزى ھەموو
بەشدار بوۋانى خەك بەشدار بوۋانى شۇنىكاران بەشدار بوۋانى نەمايش
كاران بەشدار بوۋانى ھىزىمەندان لەرگەكى نەمايشەكان وسىمنارەكان
كەواتە خەقاندەك دروست دەپتە ۋەكۋە يەكەمىن رۋى كىرەنەۋەى
فىستىقا ھەكە ۋايە چۈنكە رۋى ۋەكۋە پەش كىرەنەۋەى فىستىقا ھەكە
ھەۋرە تىرىشكە و بارانەك بوو ، تارىكارىيەك بوو ۋەستە لەۋلا خاكى
ئادان كىر بەكەم لەگە يەكەم رۋى فىستىقا خەر دەرەكەوت ، مەن ئۇ
خەر بەرەسانەيەتى ئۇ شارە دەزانم كە پەش 2500 سا خەر دەرچۈۋە
مەش پىر زىبايى لىكەردەۋە سەۋاۋى داۋە پەى ، مەن ئۇ خەرەى ئۇرۇم
ۋا بىنى تا ئەم ساتە كە ئىستە خەر ئەبىنىن ، ئۇ خەر بەخەرەتەنى
مىۋانەكان دەكات لە ھەۋلەر ۋەزەخ تا خانەقەن لە سەۋ سەقز و بانە
و قامىشلى دىار بەكرو كەبانە تا ئۇ شۇنەى چاۋپەكەت ، شۇنەى
پەكەت ئەم فىستىقا ھە ئەم مانا يەى خەرەتى .

باشە د. ھەۋ ۋە سەبارەت بە نەمايشەكان چى دەپتە؟

“نەمايشەكان جەراچەر و تەكەۋەن، چۈنكە ئەمە فىستىقا ھە تەكەۋەن ۋە
رەنگە كارە ھەيە لەگە ۋەقەدا نە گۈنچەت ، كەواتە ئۇمەى كورد
پەۋىستمان بەئەم ۋە ۋەقەكە كە ھىزىمان جەۋەنەت بمانخاتە
ئەندەشەۋە ، ۋەقەكەم دەۋەت بىرخاتە بىر كىرەنەۋە ۋەقەكە مەن خەم
بگەم چەن ئەمىركا لە دۋاى 11 سەمپەتەر ھەموو دەرەھەنەران و
نۈۋسەران و شۇنىكاران وسىنەماكاران وتىان دەپ ۋەقەنى خەمان
بگەرىن لەسفرەۋە دەست پەكەين، بەئەۋەى بە گەۋەنەكى نۈۋ دەست پە
بەين. ئۇمەش لە دۋاى كارەساتى كەركۈۋە، بەستى پەۋىستمان بەۋ
ھەيەجانە ھەيە، كەمەشك و بىر كىرەنەمان بگەۋەين، بەبىر كىرەنەۋەكى تىر
بىر كىرەنەۋەى يەك رىزى لە ئاستى خاك دا كاتە بىر كىرەنەۋەمان گەيشتە
ئەۋەى لە ئاستى خاك دا يەك رىز بىن شۇنى دەسەلەتى دەچەتە گەۋرە ۋە
دەسەلەتى دەچەتە خەمەتى خاك ھەركەسەكەش بىەۋە خەمەتى خاك بىكات
دەپ خەمەتى شۇنى بىكات مەن بەۋ شەۋەيە فىستىقا ھەكە دەبىنەم.”

لەشارى ھەبجە ھۈنەرمەند سەربەست مىرزا مەمەد لەسەر فىستىقا ھەكە
ۋوتى” ئۇمە بە نۈۋەنەرايەتى شارى ھەبجە بە شۇنىگەرى “ناۋى بىنەن
چى” بەشدارى دۈۋەم فىستىقا ۋە شۇنى كەركۈۋەكەمان كىر سۈپاس بە ئۇۋە
سۈپاس بە رەكخەرانى فىستىقا ئەم خەۋەلى فىستىقا ھەبجەۋازە لەگە
فىستىقا ۋە سەۋاۋى رابردۈۋ نەمايشەكان باشتىر بوۋن لەۋانەيە لەخۈاستى

ئەمەدا نەبەت بەھام تارادەيەك گەرانكارى بەسەر داھاتووە ئەمەش مایەى دڤڤشەى بەیە دەست ڤڤشى لە ستاڤى فەستىڤا ڤكەىن ،شانەگەرى (ناوى بنەن چى) لە نووسىن و دەرھەنانى ڤم بوو ، سوودم لە دەڤڤكى شكسپەر(رەمى ڤولەت) وەرگرتبوو كە گوزراشتى لەبوونى مرڤى دەكرد باس لەو ئارىشانەى دەكرد كە تووشى مرڤ دەبەت ،بەجڤڤك هەندە ئارىشە لە مرڤدا هەيە بەھام بىرى ڤناكەينەو، ڤنموونە ئەگەر تە بىر لەو بەكەيتەو ڤ بوويت ؟ ئەو پرسیارە لەڤت كە لە كو ؟ ئەم كەش و گرتانەم لەرەگەى كارەكتەرەو دەم خستە بەر چاوى بىنەر توانىبووم تەكنىكى مياو كە يەكەكە لە سىفەتەكانى پشیلە ،كە لەبەر چوونەو مەنىش ئەو دەم خستبوو بەر چاوى بىنەر كە تە شت لەبەر دەچەتەو ڤنموونە مەرگەساتەك روودەدات لە كەبوونەيەك دا دەڤڤن خوولەكە ڤگيانى پاكى ئەو شەھیدانە دواى كاژمەڤڤكەكە هەموو لەبەر دەچەتەو ، ئەو پەيامى مەن ڤ بىنەر كە تە داواى مافى ڤت ناكەيت، تەى ناگەرىت ، تەى بىرناكەيتەو".

هونەر مەندەكتەر مەنسو ڤنوعمان مامەستای كەلێژى هونەرە جوانەكانى هەولەر لەسەر فەستىڤا كە دەڤڤت " سوپاس ڤ خوداى گەرەو دواى ئەو هەموو وەستان و كەستەى توشى رەشنىرى بووینەو وە تووشى ژيان بووینەو هەڤڤكى زەمان دا ڤئەو وەستان و كەستەدا دەرەزە بىن ، كە بەھەى نەڤڤشى نەگرىسى كەڤىد 19 هەموو جیهانى گرتبوو ، لە ئاستادا لەرەگەى بەشەك لە نەمايشەكان سەرلە نوڤ دەژینەو بەھەى ئەو بەها جوانى و هونەرەى كە لە نەمايشەكان دا بىنیمان ئەمەش ئەو مانەڤدەڤت كە ئەمە كات و ساتەكى نوڤمان وەرگرت ، لە راستیدا هەندەك شانەگەرى زەر جوان و ئاست بەرزە م فەستىڤا كەدا نەمايش كران بە تەيبەتى نەماشى كوردستانى توركيا ، بەجڤڤك نەمايشەكە زەر بەووردى كارى لەسەر دەزینەو سەتەكەى نەمايش كرابوو ،زەر بە ووردى كار لەسەر سىنەگرافيا كرابوو بەجڤڤك زەر سادە بوو بەھام گەرە بوو لەگە ئەو ووردهكارىيەى لە مەزانسەنى جوڤە دا كرابوو ئەمەش بەھەى رەھەنان و عەشق بوون لە جیهانى شانەدا . هيوام واىە فەستىڤا كەكانى داھاتوو لەو ئاستەدا بىن بەكو باشتريش ڤت".

هونەر مەندە رەسلان دەرۆش بەم شەوئە ڤچوونەكانى ڤڤى لەسەر فەستىڤا كە دەخاتە ڤوو" دوو دەم خوولى فەستىڤا ڤى شانەى كەركووك ،خوولەكى زەر سەرکەوتوو ،لەرۆى رەكخستەو لەرۆى ئامادە بوونى مەوانەكان لەرۆى نەمايشەكان و ڤراى شارەكانى باشوور لە پارچەكانى تەرى كوردستانى گەرەش بەشداری گەنگ و بەشداری ديارى تەيە ئەم نەمايشانە ،خودى فەستىڤا كە ئەم دەڤەخە بەزاوتەكى گەرم و گوڤى شانەى و هونەرى لەشارى كەركووكەو ڤشكەش بە تەواوى كوردستان

بكرت ماییهی ئومده كه ئهم فیستیقا ه جارگی تری رناکی و رشنایی خسته وه سهر شاری كهركووك وه جارگی تر ئهو راستیهی دووپات كرده وه ، كه ئهم شاره له هه ناوی كوردستان دایه وه ئهم شاره گرنگ و پابهخی كوردستانه ده توانم بایم وه قیبله گایهك له هه موو شوێنگی كوردستان رووی ته ده كرت و ته ماشا ده كرت، ئهمهش ماییهی خشنایه كه كه مهك نمایشی جوانمان بینى ، به تایبه تی نمایشی (ته توف) له باكووری كوردستانه وه ها تبوون نمایشگی ته كمه جوان بوو له زهر رووه وه ، ههروه ها فستیقا ه كه كه مهی چالاکی له خگرتووه ، وه كو دهركرنی رژنامهیه کی رژانه تایبهت به فستیقا به زمانه كانی كوردی و عهره بی ده رده چت له گه كه هه خه ییهكان ، گفتوگهی گهرمی شانكاران به تایبه تی شانكارانی باشووه له گه شانكارانی پارچه كانی تر و به هه مان شوهش له گه شانكاره عهره بهكان كه له ناوه است و له شاره جیا جیا كانی عراق ئاماده بوون بهیه من دهست خشیان له ده كه م ئومدی سهر كه وتن به ئهو فستیقا ه ده خوازم هیوای به رده وامیان به ده خوازم له هه مان كاتدا زهر زهر گرنگه حوكومه تی ههرمی كوردستان پشتیوان بته له هه موو شارهكان به تایبه تی له شاری كهركووك .

ما و ه يه تی

هونه رمه ند عادل حه سمن له شارى دهك له سهر فيستيځا هكه به م شوه يه راو بچوونى خى خسته روو" من ئه وه جارى دوو ه مه به شدارى ئه م فيستيځا ه ده كم ئه م خووله باشته ره له خوولى يه كم ، چونه كارى شان يى هونه رى زياتر نمايشه كان له چوار شو يى گرنگ هاتوون له كوردستانى توركييا ، هه ر يى كوردستان ع راق ، كوردستانى ئ ران ، كوردستانى سوريا .. هه موو نمايشه كان كوردين ، له هه مان كاتدا ژماره ييه كى ز ر له شان كارانى كورد وه كو ميوان بانگ يشتى فيستيځا هكه كراون نمايشه كان باشن وه ك ه شان ييه كان باشن ، له هه موو جوانتر ر كخستن و ميوان د ست ييه ي شارى كر كووك به شوه يه كه م ر ق شهرمه زار ده كهن ب يه من ده ست خ شى له ر كخه رانى فيستيځا ده كه م هيو اى سه ركه وتنيان ب ده خوازم".

هونه رمه ند موه فقه عارف لهه نی بهم شوه یه باس له فیستیقا ده کات " ده ست خشی لهر کخهران و له سر جهم به شدار بووان و میوانان ده کم به دنیایی ئمه پیشتگیرو هانده رین ب سازدانی ئو فیستیقا ه به تایبه تی فیستیقا ی که رکوک که لای من شوناسنامه ی نه ته و یی کورده ئو ه تا هر پارچه ی کورد به شان به هونه رها توونه ناو کاییه کی معرف ی هونه ریه وه بیه ئه مه لای من کار کی ز ر پیرزه ، به ام ناب ب ئه و ه شمان له یاد بچت ، که هه ندی که مووکو ی له سازدانی فیستیقا ه که هه یه له رووی کوا ب تی به ره مه که نه وه به ره می تاییه له ئاست کی

باوا بهرز له هه مان کاتدا بهرهمی وای تیا به لهو ئاسته دا نییه بته ناو فیستیقا ، ئه کته ری باوا به توانا مان بینو وه ئه کته ری ب تواناوب ده سه بات له نواندنمان بینو به هه مان شوهش ب کایه کانی دی بیه پمان باشه ئه م فیستیقا هکه چوارچوه یه ک دیاری بکات که چ جره نمایشک بته ناو فیستیقا واته ده ب پرئسیسک هه بات ئه م کاته شان کار ده زان که چ ده قک چ نمایشک ب فیستیقا ئاماده ده کات . له لایه کی تریش من پم باشه گرنگی زیاتر به لایه نی تی ری و لایه نی ره خه نی بدرت و زیاتر هه سه نگانن به نمایشه کان بدرت ب ئه وهی ده ره هه نه ره کان زیاتری سوود وه ربگرین .

له ره هه باتی کوردستان ئه کته ر و ده ره هه نه ر خاتوو سامانه میرزایی له سه ر فیستیقا هکه ووتی " ده رف تته ک بمان ها تا پش ب ئه وهی به شداری له دووه م خوولی فیستیقا ی شان ی که رکوک بکه م ئمه به شان گه ری (دوورترین شاری جیهان) وه کو گروپی شان یی ته خته ههش به شدار بوون هیودارم نمایشه که مان به دلی بی نه ران بوو بات نمایشه که مان باس له چوار پارچه ی کوردستانی (ره هه بات ، ره ژئاوا ، باکوور ، باشوور) ی ده کرد باس له داستانی ژنک ده کات که چه ندسا ه به دوا ی شاری خلی ده گرت له دوا یی ده بات: ناتوانم بگه رم ، ماندوو بووم له هه کان کاتدا ده نگه ن ده بات ده بات ناب ت بوه ستیت ، ده ب به رده وام بیت و بگه ر بیت ئه م ده نگه ده نگی واته ده بات ناب مر ق ب هیوا بات بیه ژنه که به رده وام ده بات ئه م شان گه ریه پمان ده بات کورد ز نه هه مته ی و شه ی بینوه به نام کورد ب هیوا نه بووه هه ر به رده وام ده بات له هه و و ککش تا ده گاته به ئامانجی خلی ئمه ناوه رکی شان گه ریه که بوو . سه رباره ت به فیستیقا هکه هه ر له کردنه وهی فیستیقا تا کک تایی فیستیقا هه سه رکه و توو بوو هیودارم له خوولی سه یه می فیستیقا ی شان ی که رکوک به شدار بم ئه وهی ماییه شانازی به له فیستیقا هه دا هه رچوار پارچه ی کوردستان به شدارن هیوا ی به رده وامیان ب ده خوازم .

هونه رمه ند یاسین سه عید ده ره هه نه ر و شان کار ب فیستیقا هکه ده ل بات "من ده ست خشی له رکخه رانی خوولی دووه می فیستیقا ی شان ی که رکوک خوولی هونه رمه ند عه لی که ریم ده کم ، که توانیان هونه رمه ندان و شان کارانی ئازیز له هه رچوار پارچه ی کوردستان ک بکه نه وه به گشتی نمایشه کان تاراده یه ک باش بوون هه ندی نمایشی جاد مان بینو ئمه ی هونه رمه ندانی هه رمی کوردستان پویستیمان به شان ی جاده هه ند کاریشمان بینو له ئاستکی ئه و تیا نه نه بوو تا ئمه بتوانین قسه ی له سه ر بکه ین . له کک هه ره خه یه کان هونه رمه ندان به ئازادانه راوب چوونی خلیان له سه ر نمایشه کان ده رده ب ی ده ره هه نه ره کانیش به ش وازکی باش پشوازیان له ره خه کان ده کرد ئه وهی ز ره گرنگ بوو

ئەمە كەمە ھونەر مەندى تىرمان لەشارەكانى تىر ناسى ھىوادارم ئەمە
كەتە فەستىفا نەبەت بەردەوامى ھەبەت لە ھەمان كاتدا لە ساھانى
داھاتوو لىژنەيەكى باشتەر ھەبەت بە بينىنى نەمايشەكان دووبارە دەست
خەشى لە ھەموولايەك دەكەم".

ھونەر مەندى مەمەد ھىجران لە گەرميانەو ھەم شەو ھەسەس لە فەستىفا
دەكەت "ئەمە بە شانگەرى (دۇنيا) بەشدار بوون ئەم فەستىفا ھە
تارادەيەك باش بوو مەيەى دىخەشى بوو كە شانگەرى كارانى ھەر چوار
پارچەى كوردستان لە فەستىفا ھەدا كە بوونەو ھەم بەخەى ئاگەرىكى
گەورەيە بەھەى ئەوكەشە و مەللانەيانەى بەرامبەر بە كورد لەناو
كەركووك دا ھەيە "

لەشارى كەيە ھونەر مەندى دكتەر كەيەى كە ھەكو مەوان بەنگەشتى
فەستىفا كرابوو ھەبارەت بە فەستىفا ووتى "فەستىفا ھەشانى
كەركووك خوولى دووھم خوولى ھونەر مەندى ھەلى كەرىم ئەم خوولەلەچاو
خوولى يەكەم ھەنگاوى باشى ناو ھەرووى كواھەتى و لە رووى رەكخستن
و بەشداری تەپەكان و زەرى مەوانان ئەم ھەنگاوانە ھەمووى پەشكەوتنە
جگە لەمەش زەرى سوديان لەھەكەنى فەستىفا يەكەم ھەرگرتوو
،شانگەرىيەكان تارادەيەك باشن، ناتوانين بەبين ھەموو كارەكان
باش ھەموو فەستىفا ھەكەى واىە دەبە ئاستەكان جەواز بەن واتە ھەندى
كارى شەيستە دەبين ،ھەندى كارى ئاست نەم دەبين خوولى يەكەمى
فەستىفا لەسەر ئاستى ناوھەى يان لەسەر ئاستى ھەرىم بوو بەھەم ئەم
خوولەلەسەر ئاستى ھەر پارچەى كوردستان بوو ،ئەگەر بەھەشەو
بەردەوام بەت ئەوا خوولەكانى داھاتوو بىتوانن ھەنگاوى گەورەترى
بەھاوژن بەگاتە ئاستى فەستىفا ھەنەو دەھەتى چەنكە ھەركارەك
ئەگەر بەھەنگاو دەست پەبەكەت ئەوا داھاتوو ھەكى باشى دەبەت مەن
دەست خەشان لەدەكەم ھەواى بەردەواميان بەدەخاوم".

ھونەر مەندى زەباد كەرىم كەمەوانى فەستىفا ھەكەبوو دەھەت "ئەو ھە
ئەمە سەياسەكان نەيان تەوانى بىكەن ئەمە فەستىفا ھەدووەمى
كەركووك خوولى ھونەر مەندى ھەلى كەرىم كەردى ، كاتە تەوانى لەرەگەى
كەكەردنەو ھەموو تەواناكانى ھونەرى ھەرچوار پارچەى كوردستان لە
بەكور و لەباشوور لەرەھەبەت لەرەژاوا بەنەمايشكەردنى چەند
شانگەرى تەنويەتى بىنەرى كەركووك و ئەو مەوانانەى فەستىفا ھەكە
ھەتەبون شكانەد ، ئەو كەكەردنەو ھەگەردەو ھەشانگەرى كاران
بەسەياسەكان و ھەموو لایەنەكانيان ووت ئەگەر گەمان پەبەدەن ئەمەى
ھونەر مەندى ئەمەى شانگەرى كار و تەرى چوونى ئەو ھەلەگەى شانگەرى
دەگەيەين ، ھەرواشيان كەرد لەچەند نەماشەك دا ھەرھەمووى
پەرسەربوو ئاراستەى ئەم رەھەشى سەياسەى ئەمەيان كەرد. لەفەستىفا
چەند نەمايشەكى جەوان و بەپەز پەشكەش كەران لە ھەمان كات دا ئەو

بینهری له فیستیقا ی کهرکووک بینرا له هیج فیستیقا ځاځ دا نه بینراوه ، له ههمان کات دا فیستیقا هکه لهرووی رځکڅستن وپښواری له میوانانان زځر رځا و باش بوو ههروهه ها له رووی رځما ی رځنه مهوانی و میدیایی زځر باش و گرنگ بوو بځیه دهست څڅشی له رځکڅهرانی فیستیقا دهکه م".

هونه رمنه د. عبود حسن مه هه نه له کځلځی هونه ره جوانه کانی زانکځی بابل له سهر فیستیقا ده ځاځت " سازدانی خوولی دووه می فیستیقا ی کهرکووک وکځکڅدنه وهی ئه وه موو هونه رمنه ندانه و بینهرانه کارځکی باشه دیارده یه کی شارستانیه نمایشه کان جځراو جځر بوون وه کو کلاسیک ، ئه زموونگه ری تاراده یه ک نمایشه کان له ئاستځکی باش دابوون ئه وهی زځر سهرنجی منی له و فیستیقا ه راکځشا تځکځ بوونی بینهران بوو جگه له بینهری پسځر به نمایشه کان به ځام ئه وهی من ده مه وځت ئامازه ی پځبده م نمایشه کان به زمانی کوردی بوون ، کځره کان به زمانی کوردی بوو هونه رمنه ندانی عه ره بیش زځر بځ فیستیقا هکه بانگځشت کرابوون څڅزه گه مان ئه وه بوو که وه رگځر هه بووایه بځ ئه وهی زیاترچځژ له نمایشه کانمان وه رگرتبا هه رچځنځا بځت فیستیقا هکه به شځوه یه کی جوان رځکڅرا بوو بځیه سوپاسی رځکڅهرانی ئه م کهرنفا ه شانځیه ده که ین به هیوای ئه وه ین له سا ی داهاتوو به شځوه یه کی جوانتر وباشتر سازبکځت".

له رځژه ځاځا تی کوردستان هونه رمنه د رحمان عه زیزی محه مه د له روانگه ی څڅیه وه باس له فیستیقا ده کات " سهره تا زځر څځم به څځشا ځاځ ده زانم که له م فیستیقا هدا به شدارم زځر تامه زرځی ئه م فیستیقا ه بووم چونکه کهرکووک لای ئځمه هه ست سځزځکی تایبه تی څځی هه یه به تایبه تی بځ ئه و کلتووره ی که هه یه تی له ناو دځی هه موومان شوځنی تایبه تی هه یه من ئه وه دووه مین جاره به شداری ئه و فیستیقا ه ده که م ، سازادنی ئه و جځره فیستیقا هانه بځ ئځمه زځر رگرنکه بځ ئه وهی بزانی ن ئاستی شانځی کوردی له کو ځاځ دایه ئه و گځرانکاریه چین که له شانځی کوردی رویداوه واته زانینی ئاستی نمایشه کان له گه ځاځ پاردا چځنه ئایا به ره و پځشه وه چووه یان نا له م فیستیقا هدا هه ست ده که ین لاهه کان له کو ځاځان و کچان ئاستځکی باشیان پځشکڅش کردووه له چاو فیستیقا هکانی رابردوو زځر باشترن سوودځکی تری فیستیقا ځاځ دیداری شانځرکارانه له هه رچوار پارچه ی کوردستان و بینینی ئه زموونی یه کتره . وه ک ده زانن هونه ری شانځا له هه موو هونه ره کانی تر به هځژ تره بگره زځر به هځژتره له کځبوونه وه کانی سیاسیه کانیش شانځا ته مه نځکه پرځسه یه که بځ دیموکراسی پرځسیه که بځ دیالځگ کردن پرځسه یه که بځ ئاشتی بځ پځکه وه ژیان نموونه ش ئه م گربوونه وهی هونه رمنه ندانه تائځستا هیج هځزځکی سیاسی نه یتوانیوه به وشځوهی

هونهرمه ندان كـ ببنه وه لـره ههر كـشه يه كي هونهرى هه بـت
له نـوخـمان چارسهرى ده كه ين" .

هونهرمه ند شه هرام ناميق بـچوونى تاي به تى خـى هه يه له سهر فيستيفـا
هه يه " سهره تا ده ست خـشى له بهرـوه بهراني فيستيفـا ده كه م دياره
ئه وه خوولى دووه مى فيستيفـا هـ، من له دهره وهى وـات به شدارى چه ندين
فيستيفـا م كرده وه له توونس ، هيندستان ، ئـران ، لوبنان ..
ده سـپـكى فيستفا لـهرووى ئه ته كـكـ تاراده يهـكـ زـر باش بوو ، چونكه له
فيستيفـا يـ جيها نى ئه ي ، بى ، سى هه يه بهـامـ من پـم وايه تا په نجا
ساـيـ تر ئـمه ناگه ينه فيستيفـا يـ ئه ي ، بى ، سى چونكه ئه مانه
په يوه ندارن به خوودى مـوانه كان و بهرهمه كان زـر شتى تر هه يه
تائـستا كارى باش و كارى كرچووكاـمان بينيوه ئه مه په يوه ندى به
ده سته ي فيستيفـا هـ وه نيه چونكه ئـمـه ي كورد ههرئه وه ندى لـ
هـهـ ده ته كـ په ندـكى كوردى هه يه دهـتـ (ساواري بخـيت ههر ئه وه نده
وزه ت هه يه) ، له م فيستيفـا هـ كه ههرچوار پارچه ي كوردستان رـژهـات
، رـژـئاوا ، باكوور ، باشوور ههر يه كه مان كاريگهرى نه ته وه يكي
له سهر بـنـموونه رـژـئاوا كاريگهرى زمان ومعريفى عهره بيان له سهره
، رـژهـات كاريگهرى فارسىيان له سهره ، باكوور كاريگهرى توركييان
له سهره ، نه وهى ئـمه له باشوور زمانى عهره بى نازانين.. له
كـكـه كانيش بهـشـكـ به عهره بى قسه يان ده كرد بهـشـكـ به فارسى بهـشـكـ به
توركى.. ئه مه له هيچ شوـنـكى دونيادا بوونى نيه له بهر ئه وهى ئـمه
ده وـهـت نين خاوه ن مـژووى خـمان نين له و كاته ي تـ ده بيته ده وـهـت
مـژوو ده ست پـده كات ههرچـنـكـ بـت من ده ست خـشان لـده كه ين بـ
ئه نجام دانى ئه و فيستيفـا هـ".

شانـكار خاتووچنار عه زه دين له شارى كهركووك به م جـره باس له گرنگى
سازدانى فيستيفـا ده كات" سهره تا ده ست خـشيه كي گهره م له سهرجه م
ليژنه كانى فيستيفـا يـ كهركووك ده كه م ، كه ئه مه دووه م فيستفا هـ
بهـرـوهى ده بن ، سهرباره ت به نمايشه كان بهـشـكى زـرى نمايشه كان
له ئاستـكى بهرز دان بـگومان نمايشى ئاست مام ناوه ند له نـو
فيستيفـا هـ كه هه بوو ، بهـامـ من ئه وهى زـرى سهرنجى راكـشام شانـگهرى
(تهرتوف) كه بهرهمى باكوور بوو ئه كته ره كان لهرووى جهسته و دهنگ
زـر سهركه وتووبن بـيه من وه كو بينهـرـكـ چـژم له نمايشه كه وه رگرت..
هيودارم ئه م فيستيفـا هـ بهرده وام بـت بـ ئه وهى ئـمـه ي هونهرمه ندان
زياتر ئاشناى يه كترى بين له كـتاييه دا دووباره ده ست خـشى
لهـرـكـخه راني فيستيفـا ده كه م".

